

مبانی فیزیولوژی پزشکی

(ویراست دوم)

تدوین و گردآوری:

دکتر فرهاد قدیری صوفی

دکتر محمدرضا علیپور

دکتر ناصر احمدی اصل

هادی ابراهیمی

ناشر:

انتشارات قاضی جهانی شرکت گلپان نشر

مبانی فیزیولوژی پزشکی

(ویراست دوم)

تدوین و گردآوری:

دکتر فرهاد قدیری صوفی - دکتر محمدرضا علیپور

دکتر ناصر احمدی اصل - هادی ابراهیمی

نام کتاب: مبانی فیزیولوژی پزشکی

ناشر: انتشارات قاضی جهانی با همکاری شرکت گلپان نشر

طراحی جلد: سیدمهداد ابطحی زاده

لیتوگرافی: نگین فیلم

چاپ: جمالی

صحافی: فروزش

تیراژ: ۵۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰

قیمت: ۱۰۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۵۰۶-۲۸-۰

عنوان و نام پدیدآور: مبانی فیزیولوژی پزشکی / تدوین و گردآوری فرهاد قدیری صوفی ... [و دیگران].

وضعیت ویراست: ویراست دوم.

مشخصات نشر: تیریز: قاضی جهانی، تهران: گلپان نشر: ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۳۲۸ ص: ۱. مصور: جدول، نمودار.

شابک: 978-964-7506-38-0

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: تدوین و گردآوری فرهاد قدیری صوفی، محمدرضا علیپور، ناصر احمدی اصل، هادی ابراهیمی.

موضوع: انسان؛ فیزیولوژی.

شناسه افزوده: قدیری صوفی، فرهاد، ۱۳۵۵. گردآورنده.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۱۳۴/۵/۵ Q

رده‌بندی دیویی: ۶۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۴۴۳۵۷

انتشارات قاضی جهانی: تیریز - ولیمصر - خیابان نختی شرقی - کوچه بیتای دوم - بلاک ۳۲ - واحد ۵ - ۳۳۳۲۶۶۱-۴۱۱.

انتشارات گلپان: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - نبش خیابان شهید زانباری - شماره ۱۱۶ - واحد ۴ - ۶۶۹۵۰۶۴۱-۲۹.

در سال‌های اخیر انواع مختلفی از اشکال خلاصه شده کتب فیزیولوژی پزشکی منتشر گردیده که برخی از آنها جهت مرور، به ویژه برای دانشجویانی که قبلاً مباحث مربوطه را از کتاب‌های مرجع (نظیر فیزیولوژی پزشکی گایتون و فیزیولوژی پزشکی گانونگ) مطالعه نمودند، بسیار مفید می‌باشد. اما برای رشته‌هایی که تعداد واحد درس فیزیولوژی آن‌ها در مقایسه با رشته‌های پزشکی و داروسازی بطور قابل توجهی کمتر است، بطور یقین، زمان محدود امکان تدریس گزینشی سرفصل‌های مربوطه از این کتاب‌ها را برای اساتید محترم سخت نموده و نیز امکان مطالعه این کتب را به عنوان منبع درسی، از دانشجویان عزیز سلب می‌نماید. لذا خلاصه وجود کتابی با حجم کمتر که بتواند با رعایت پیوستگی لازم بین مطالب مهم‌ترین و در عین حال شایع‌ترین مسائل بالینی مرتبط با فیزیولوژی را ارائه دهد کاملاً احساس می‌شد این کتاب جهت نیل به اهداف فوق و نیز به منظور تقویت اطلاعات دانشجویان جهت شرکت در آزمون‌های جامع علوم پایه پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی و نیز آزمون‌های کارشناسی به کارشناسی ارشد و کاردانی به کارشناسی، تدوین شده است.

استقبال فراتر از انتظار، ما را بر آن داشت تا سه سال پس از انتشار ویراست اول، این کتاب را مورد بازنگری و ویرایش کلی قرار دهیم. مهم‌ترین ویژگی‌های ویراست دوم عبارتند از:

۱) مطالب بر اساس سرفصل‌های مرفعی شده از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای مقاطع مختلف آموزشی، بصورت کاربره‌ای تفکیک گردیده است؛ بطوریکه کاربره‌ای ارائه شده در کتاب برای تدریس در اکثر رشته‌هایی که درس فیزیولوژی آن‌ها از ۳ واحد کمتر است ضروری نمی‌باشد.

۲) با احتراز از پراکنده‌گویی و بیان مطالب فوق تخصصی، مطالب قبلی بر اساس جدیدترین منابع آموزشی فیزیولوژی ویرایش گردیده و در بسیاری از موارد، نکات مفیدی جهت درک بهتر مطلب به آن افزوده شده است.

۳) در پایان هر فصل، تعدادی سؤال چهارجوابی جهت آزمون میزان یادگیری گنجانده شده است. برخی از آن‌ها کاملاً جنبه آموزشی داشته و برخی نیز به منظور آمادگی بیشتر جهت شرکت در آزمون‌های تغییر مقطع تحصیلی طراحی گردیده است.

مسلماً این کتاب نیز خالی از اشکال نیست. ما نیز مانند گذشته منتظر رهنمودهای سازنده اساتید و دانشجویان محترم، جهت ارتقای کیفیت این کتاب در چاپ‌های بعدی هستیم. در پایان از زحمات جناب آقای دکتر رضا بدل‌زاده که طرح اولیه فصل غدد درون‌ریز را آماده نمودند و نیز از مدیریت محترم انتشارات گلپایه و قاضی‌جهانی تشکر و قدردانی می‌نماییم.

مرداد ۱۳۹۰

گروه تدوین

Dr.F.G.Soufi@Gmail.com

فہرست

صفحہ	موضوع
۱	فصل ۱. فیزیولوجی سلول دکتر فرہاد قدیری صوفی، ہادی ابراہیمی
۳۱	فصل ۲. فیزیولوجی قلب دکتر فرہاد قدیری صوفی
۴۹	فصل ۳. فیزیولوجی گردش خون دکتر فرہاد قدیری صوفی
۶۷	فصل ۴. فیزیولوجی خون ہادی ابراہیمی
۸۱	فصل ۵. فیزیولوجی کلیہ دکتر ناصر احمدی اصل
۱۰۳	فصل ۶. فیزیولوجی تنفس دکتر محمد رضا علیپور
۱۱۷	فصل ۷. فیزیولوجی گوارش دکتر محمد رضا علیپور
۱۳۵	فصل ۸. فیزیولوجی اعصاب دکتر فرہاد قدیری صوفی
۱۷۹	فصل ۹. فیزیولوجی غدد درون ریز دکتر فرہاد قدیری صوفی
۲۰۱	فصل ۱۰. فیزیولوجی تولید مثل دکتر فرہاد قدیری صوفی، دکتر محمد رضا علیپور

اختصارات

5HT	5-hydroxy tryptamine (= serotonin)	LH	luteinizing hormone
ABP	androgen-binding protein	NE	norepinephrine
ACh	acetylcholine	NF- κ B	nuclear factor-Kappa B
ACE	angiotensin converting enzyme	NIDDM	non-insulin-dependent diabetes mellitus
ACTH	adrenocorticotroph hormone	NO	nitric oxide
ADH	antidiuretic hormone (= AVP)	NPY	neuropeptide Y
ADP	adenosine diphosphate	NSAIDs	nonsteroidal anti-inflammatory drugs
AMH	anti-Mullerian hormone (=MIH)	PACAP	Pituitary adenylate cyclase activity polypeptide
ANP	atrial natriuretic peptide	PGI ₂	prostacyclin
BMI	body mass index	PGE ₂	prostaglandin E ₂
BMR	basal metabolic rate	PGF _{2α}	prostaglandin F _{2α}
BUN	blood urea nitrogen	P _i	inorganic phosphate
cAMP	cyclic adenosine monophosphate	PIF	prolactin-inhibiting factor (dopamine)
CBG	cortisol binding globulin	PIH	prolactin-inhibiting hormone (dopamine)
CCK	cholecystokinin	PIP ₂	phosphatidylinositol 4,5-bisphosphate
cGMP	cyclic guanosine monophosphate	PKA	protein kinase A
CGRP	Calcitonin gene-related peptide	PKB	protein kinase B (=AKT)
CNS	central nervous system	PKC	protein kinase C
COX	cyclooxygenase	PLA ₂	phospholipase A ₂
CSF	cerebrospinal fluid	PLC	phospholipase C
DAG	diacylglycerol	PRL	prolactin
DHEA	dehydroepiandrosterone	PTH	parathyroid hormone
DHEAS	dehydroepiandrosterone sulfate	RBC	red blood cell
DHT	dihydrotestosterone	REM	rapid eye movement
DNA	deoxyribonucleic acid	Rh	rhesus factor (blood group antigen)
DOPA	dihydroxyphenylalanine	SERCA	sarcoplasmic/endoplasmic reticulum calcium ATPase
E ₂	estradiol	SHBG	sex hormone binding globulin
ECF	extracellular fluid	SRIF	somatostatin
FSH	follicle stimulating hormone	T ₃	triiodothyronine
GABA	gamma amino butyric acid	T ₄	thyroxine (tetraiodothyronine)
GFR	glomerular filtration rate	TAL	thick ascending limb
GH	growth hormone	TBG	thyroxine binding globulin
GHRH	GH-releasing hormone	TGF- β	transforming growth factor β
GI	gastrointestinal		
GIP	gastric inhibitory peptide		
GLP	glucagon-like peptide		
GnRH	gonadotropin-releasing hormone		
Hb	hemoglobin		
hCG	human chorionic gonadotropin		
hCS	human chorionic		